

UE are dificultati în a-si repune “corsetul bugetar” dupa criza

Pentru a evita o prabusire economica în contextul pandemiei, Uniunea Europeana a pus, temporar, deoparte disciplina bugetara, însa revenirea la crestere a relansat o dezbateri cu privire la austeritate, care creeaza diviziuni în rândul celor 27 de state membre, transmite AFP.

"Va fi o batalie politica enorma", recunoaste o sursa europeana.

Subiectul ar urma sa anime reuniunea ministrilor europeni ai Finantelor, care va avea loc vineri si sâmbata la Kranj (Slovenia), si care va permite o prima runda de schimb de pozitii între partizanii relaxarii regulilor de disciplina bugetara si cei care sustin o revenire rapida la ortodoxia bugetara.

Comisia Europeana a promis ca în toamna va lansa o procedura de consultare publica, ce ar urma sa fie punctul de pornire al unor discutii care vor dura mai multe luni. Cel mai probabil, consultarea va începe în luna octombrie, dupa alegerile legislative din Germania.

Prevazuta a avea loc înaintea pandemiei, aceasta dezbateri cu privire la reforma Pactului de Stabilitate, care limiteaza deficitul public la 3% din PIB si datoria la 60% din PIB, a fost suspendata din cauza crizei. În prezent, aceasta dezbateri a luat o alta dimensiune.

Pandemia a provocat anul trecut o criza economica istorica. Prabusirea activitatii, combinata cu cheltuielile guvernelor pentru a proteja companiile si locurile de munca, au dus la cresterea semnificativa a datoriei.

Raportul datorie-PIB pentru cele 19 state care au aderat la moneda unica a atins în 2020, pentru prima data, pragul simbolic de 100% din PIB, de la 86% în 2019. Șocul a fost mult mai dureros în sudul continentului, care se bazeaza mai mult pe servicii care au legatura cu turismul, prima victima a restrictiilor sanitare. De exemplu, raportul datorie-PIB a trecut de 200% în cazul Greciei, în timp ce în cazul Italiei se apropie de 160%, iar pentru Spania si Franta se apropie de 120%.

O revenire stricta la regulile pactului bugetar de dinaintea crizei ar antrena pentru aceste tari o reducere drastica a investitiilor publice, cu riscul de a arunca întreaga Europa în recesiune.

De asemenea, reducerea cheltuielilor ar afecta si lupta împotriva schimbarilor climatice, care necesita renovarea a milioane de locuinte, constructia de statii pentru încarcarea automobilelor electrice sau construirea unui nou sistem energetic fara emisii de CO2.

"Ținând cont de nivelurile datoriei publice care vor fi atinse la iesirea din aceasta criza si de necesitatea de a finanta relansarea si tranzitia ecologica, o revizuire în profunzime a regulilor bugetare pare mai necesara ca niciodata", declara, în primavara, comisarul european al Economiei, italianul Paolo Gentiloni.

Acesta pledeaza pentru o politica de crestere, singura modalitate în opinia sa pentru a reduce, în timp, deficitul. Aceasta pozitie este sustinuta în special de presedintele Bancii Centrale Europene (BCE), Christine Lagarde, care vine si ea dintr-o tara din sudul continentului, Franta.

În schimb, tarile din nordul continentului, partizane ale disciplinei bugetare, sunt îngrijorate ca vor trebui sa plateasca pentru excesele vecinilor din sud si nu vor ca regulile Pactului de stabilitate sa fie abandonate. Odata cu revenirea pe crestere, estimata la 4,8% în acest an si la 4,5% anul viitor pentru zona euro, aceste state estimeaza ca pactul de stabilitate ar trebui sa fie reintrodus începând din 2023, chiar daca dezbateri nu s-a încheiat înca.

"Simplificari si adaptari care favorizeaza o mai buna aplicare merita sa fie discutate, însa doar daca noile propuneri nu pun în pericol viabilitatea bugetara a statelor membre si a zonei euro", au apreciat opt tari considerate drept "austere", precum Austria, Danemarca, Țările de Jos si Suedia, într-o scrisoare publicata joi seara.

Cu toate acestea, comparativ cu criza din anii 2010, care au scos la lumina fracturile din zona euro, Uniunea Europeana se prezinta acum mai solidara dupa planul sau de relansare în valoare de 750 de miliarde de euro finantat prin emiterea de datorii comune.

"Fiecare a învatat din crizele precedente. Chiar daca unii sunt mai austeri decât altii, astazi pozitiile sunt mai nuanțate", crede un diplomat european.